

[Time : 2 ½ hours]

[Marks:75]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: Regular students enrolled during academic year 2014-15 or later will appear this paper carrying 75 marks for 2 ½ hours duration

1. **Figures to the right indicate full marks.**
2. **Refer to case laws wherever necessary**

- Q.1 Answer any two of the following questions 15
- A When can a person be called as customers of a bank?
  - B Explain bankers obligation to honor the cheque of his customers ?
  - C Discuss special relationship between banker and customers.
- Q.2 Answer any two of the following questions 15
- A Elaborate the procedure and precaution taken by banker while opening account of a trust?
  - B What precaution a banker must follow while opening the account of a partnership firm?
  - C Discuss the care taker by bank when opening an account of married women?
- Q.3 Answer any two of the following questions 15
- A What is pass book.? Explain its features?
  - B Under what circumstances a banker can close the account of its customers?
  - C Explain the procedure of opening a saving account?
- Q.4 Write short notes any two 15
- A Garnishee order
  - B Minor customer
  - C Current account
- Q.5 A Multiple choice questions 5
- 1 _____ is the statutory duty of a bank
    - 1) Honour cheques
    - 2) Counseling
    - 3) Charge interest
  - 2 Fixed deposit account provides _____ Rate of interest.
    - 1) Highest
    - 2) Lowest
    - 3) Average

- 3 Pass book belongs is _____
- 1) Customers
  - 2) Bankers
  - 3) Government
- 4 Facility of overdraft is provided on _____ account
- 1) Fixed
  - 2) Savings
  - 3) Current
- 5 _____ is given by court.
- 1) Appropriation
  - 2) Garnishee order
  - 3) Clayton's rule

Q.5 B Write true or false

5

- 1 Bank accepts deposits for the purpose of profit making
- 2 Current account is a type of term account
- 3 While opening an account three specimen signatures are required.
- 4 Bank does not work as agent of its customers.
- 5 Bank is also called as privileged debtor.

Q.5 C Match the following

5

A

B

1 Insolvent	a) subsidiary service
2 Locker facility	b) closing of account
3 Right of appropriation	c) joint stock company
4 Special customer	d) fixed deposit account
5 Term deposit	e) Clayton's rule

[वेळ: २ १/२ तास]

[गुण:७५]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: . १.हा पेपर २०१४-१५ या शैक्षणिकवर्षात व त्यानंतर नोदणी झालेल्या नियमित विद्यार्थींसाठी आहे. हा पेपर ७५ गुणाचा असून अडीच तास कालावधीचा आहे.

२. उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शिवतात.

३. योग्य असेल तिथे क्रेस लॉ चा वापर करा.

- प्र.१ उत्तरे लिहा (कोणते ही दोन) १५
- अ एखाद्या व्यक्ती कधी आणि कोणत्या परिस्थिती मध्ये बँकेचे ग्राहक होणार?
- ब धन्देशाच्या वाटणीबद्दल बँकेची जबाबदारी स्पष्ट करा.?
- क बँक आणि ग्राहकाचे परस्पर विशिष्ट संबंध स्पष्ट करा.
- प्र. २ उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) १५
- अ विश्वस्त निधी याचे खाते उघडण्याची पद्धत व त्याबाबतीत बँकेनी कोणती काळजी घ्यावी ते स्पष्ट करा.
- ब भागीदारी कंपनी याचे खाते उघडताना बँकेनी कोणती पद्धत व काळजी घ्यावी.?
- क विवाहित स्त्री याचे खाते उघडताना बँकर नि कोणती काळजी घ्यावी.?
- प्र. ३ उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) १५
- अ पासबुक काय असते ? त्याचे वैशिष्ट्य लिहा.
- ब कोणत्या परिस्थिती मध्ये बँकर ग्राहकाचे खाते बंद करू शकेल ?
- क बचत खाता उघडण्याची पद्धत स्पष्ट करा.?
- प्र. ४ टीप लिहा (कोणतेही दोन) १५
- १ गार निशी ओर्डर
- २ अल्प वायी ग्राहक
- ३ चालू खाता
- प्र.५ अ बहु पर्यायी प्रश्न ५
- १ _____ बँकेचे संवैधानिक कर्तव्य आहे.
- १) धनादेशाचे आदर करणे
- २) सल्ला देणे
- ३) व्याज आकारणे
- २ स्थिर जमा खाते सर्वात _____ व्याज दर देतात.
- १) जास्त
- २) कमी
- ३) औसत

३ पासबुक _____ साठी असते.

- १) ग्राहक
- २) बँकर
- ३) सरकार

४ अधिविकर्षची सुविधा _____ खात्यावर असते.

- १) स्थिर
- २) बचत
- ३) चालू

५ _____ हे न्यायालय कडून दिले जातो.

- १) विनियोजन
- २) गारनिशी ओर्डर
- ३) क्लेटन नियम

प्र. ५ ब चूक की बरोबर ते लिहा.

- १ बँक ज्या ठेवी स्वीकारतात त्यावर नफा कमविण्याचा उद्देश्य असतो.
- २ चालू खाता एक प्रकारचे मुदत खाता आहे.
- ३ खाते उघडताना सहीचे तीन नमुने लागतात
- ४ बँक ग्राहकाचे अभिकर्तासारखे काम करत नाही
- ५ बँक ला विशेष अधिकार ऋणको म्हणतात.

प्र.५ क जोड्या जुळवा

गट अ

- i) दिवालिया
- ii) लोकर सुविधा
- iii) विनियोजन अधिकार
- iv) विशिष्ट ग्राहक
- v) मुदत खाता

गट ब

- अ) गौण सेवा
- ब) खाते बंद करणे
- क) सयुक्त भांडवल कंपनी
- ड) दीर्घ जमा खाता
- इ) क्लेटन नियम